

Huvudman

Lerums kommun
kommun@lerum.se

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Ljungviksskolan B i Lerums kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Lerums kommun en anmärkning avseende brister rörande bristen signering av betygskatalogen. Lerums kommun ska senast **fredag den 9 augusti 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:3359) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betyg och utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Ljungviksskolan B i Lerums kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 23 april 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts den 3 maj 2024. Dessutom har dokumentation granskats, bl.a. betygskatalog och en förteckning över undervisande personal. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Anmärkning

Beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisar eleverna i årskurs 9 och betygskatalogen från höstterminen 2023 avseende dessa elever. Av förteckningen över undervisande personal framgår vilka lärare som har lärarlegitimation och vilka lärare som ansvarat för undervisningen i respektive ämne under höstterminen 2023. Totalt 12 av 14 av lärare som ansvarat för undervisningen på skolenheten har lärarlegitimation. 2 av 14 lärare på skolenheten är anställda av huvudmannen utan tidsbegränsning och dessa har ansvarat för undervisningen i olika modersmål. Lärarna i modersmål är icke legitimerade lärare och omfattas av de undantagsbestämmelser som framgår av författningen.

Betygskatalogen förs på papper. Till betygskatalogen finns en bilaga, en så kallad signaturlista, som består av namnförtydliganden, initialer och egenhändiga signaturer av de lärare som beslutat om betygen i respektive ämne.

Betygskatalogen innehåller elevernas namn, personnummer och kolumner med betyg för samtliga ämnen. Av betygskatalogen framgår också Skolverkets skolenhetskod, skolform, namn på skolenheten, huvudman och lägeskommun. Det framgår inte av betygskatalogen att ändringar eller rättelse av betyg är gjorda för någon elev.

I betygskatalogen finns betygssättande lärares initialer längst ner under ämneskolumnen vilket rektorn uppger är enligt den rutin som finns på skolenheten. I ett ämne saknas lärarens initialer nedtill i ämneskolumnen och i tre ämneskolumner finns mer än en lärares initialer längst ner. Rektorn uppger att det saknas signaturer i några ämnen har flera förklaringar. I ett ämne satte läraren betygen i slutet på höstterminen 2023 och gick därefter på långledighet och kunde därför inte signera nedtill i ämneskolumnen. I moderna språk och modersmål förekommer flera signaturer och det har att göra med att det är olika språk och olika lärare som ansvarat för ämnet och beslutat om betyg. Vad gäller ämnet idrott

och hälsa så får eleverna undervisning i ämnet två lektioner per vecka. Vid skolenheten finns två lärare som ansvarar för varsin lektion per vecka. Vissa lektioner har också dubbelbemannats med dessa lärare. De har tillsammans bedömt och betygsatt eleverna respektive klass i årskurs 9.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap 18 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2011:123) ska betygs katalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygs katalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygs katalogen ska föras löpande. Betygs katalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygs katalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygs katalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygs katalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar

ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygs katalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Lerums kommuns verksamhet vid Ljungviksskolan B uppfyller författningarnas krav avseende att betyg ska sättas i slutet av varje termin i de ämnen som eleven fått undervisning i under terminen.

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att inte varje betyg har en datering och en signatur. Att undervisande lärare, för de flesta ämnen, signerat betygs katalogen genom en signatur längst ner i ämneskolumnen är inte tillräckligt. Detta förfarande är dessutom otydligt, framförallt i de fall då det är flera betygsättande lärare. Varje betyg är ett eget beslut och det ska därmed finnas en signatur med datering vid varje betyg så att det framgår vilken lärare som beslutat om betyget samt när.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Lerums kommuns verksamhet vid Ljungviksskolan B uppfyller inte författningarnas krav vad gäller signering av betygs katalogen. Utredningen visar dock att, utöver i de fall undantagsbestämmelser varit aktuellt, har de lärare som ansvarat för undervisningen också varit de som beslutat om betygen. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Lerums kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av utredare Tove Andersson.

Föredragande i ärendet har varit utredare Mikaeil Yousefi.